

"Jag kan så ett frö och

- Min uppgift är att orka stanna kvar i maktlöshetens och ovisshetens rum. Att lyssna, och fortsätta tro på hoppet och visa att det finns andra vägar att gå, säger Lena Bernell som är häktespräst och dagligen träffar unga gängkriminella och andra grova brottslingar.

Häktet i Sollentuna är en speciell arbetsplats för en präst. Här sitter människor inlåsta med starka restriktioner och få, eller inga, kontakter med omvärlden. 23 timmar per dygn är de intagna inlåsta i ett sex kvadratmeter stort rum. Promenad i rastgård 30-60 minuter dagligen och dusch varannan dag. De sociala kontakterna består huvudsakligen av olika samtal med advokater, polis och andra företrädare för myndigheter.

Att bara ta sig in till arbetsplatsen är en process som börjar med att Lena Bernell får lämna ifrån sig telefon, smycken och klocka. Därefter sker en säkerhetskontroll innan hon ska passera fem låsta dörrar. Alla förflyttningar är övervakade och tidskrävande då många dörrar måste öppnas och stängas av kriminalvårdare.

- Att arbeta som häktespräst är både vackert och svårt. Det är inte en enkel arbetsplats att vara på, men det är vackert med alla samtal och möten, säger Lena.

Tystnadsplikt

På häktet arbetar fem präster från olika kyrkor samt en imam. Behoven av samtal, eller ett avbrott i isoleringen är stora. För de intagna, särskilt unga som häktas för första gången, innebär det ofta en chock att plötsligt sitta på häktet.

- Många tycker det är skönt att få prata med prästen, bli sedd och få vara människa. De flesta är dock väldigt medvetna om att de gjort saker som inte är bra.

Lena har som präst en unik roll på häktet. Hon företräder inte någon myndighet och har absolut tystnadsplikt. Det gör att hon ofta får höra den intagnes hela berättelse. Vissa har inga anhöriga eller andra personer som kommer på besök.

Existentiella funderingar

- För många är det ett jätte viktigt möte och jag får ofta en hel berättelse. Man vet inte om allt är sant, men det är den människans berättelse. Det kan vara fruktansvärda saker jag får höra, men också vackra saker. Andra vill bara komma till kapellet för att få lämna rummet en stund, ta en kopp kaffe, tända ett ljus och småprata, säger Lena.

Många intagna lider av ensamhet och ångest. Det är vanligt med existentiella funderingar, och tankar kring varför livet inte blev som man tänkt sig. Det är

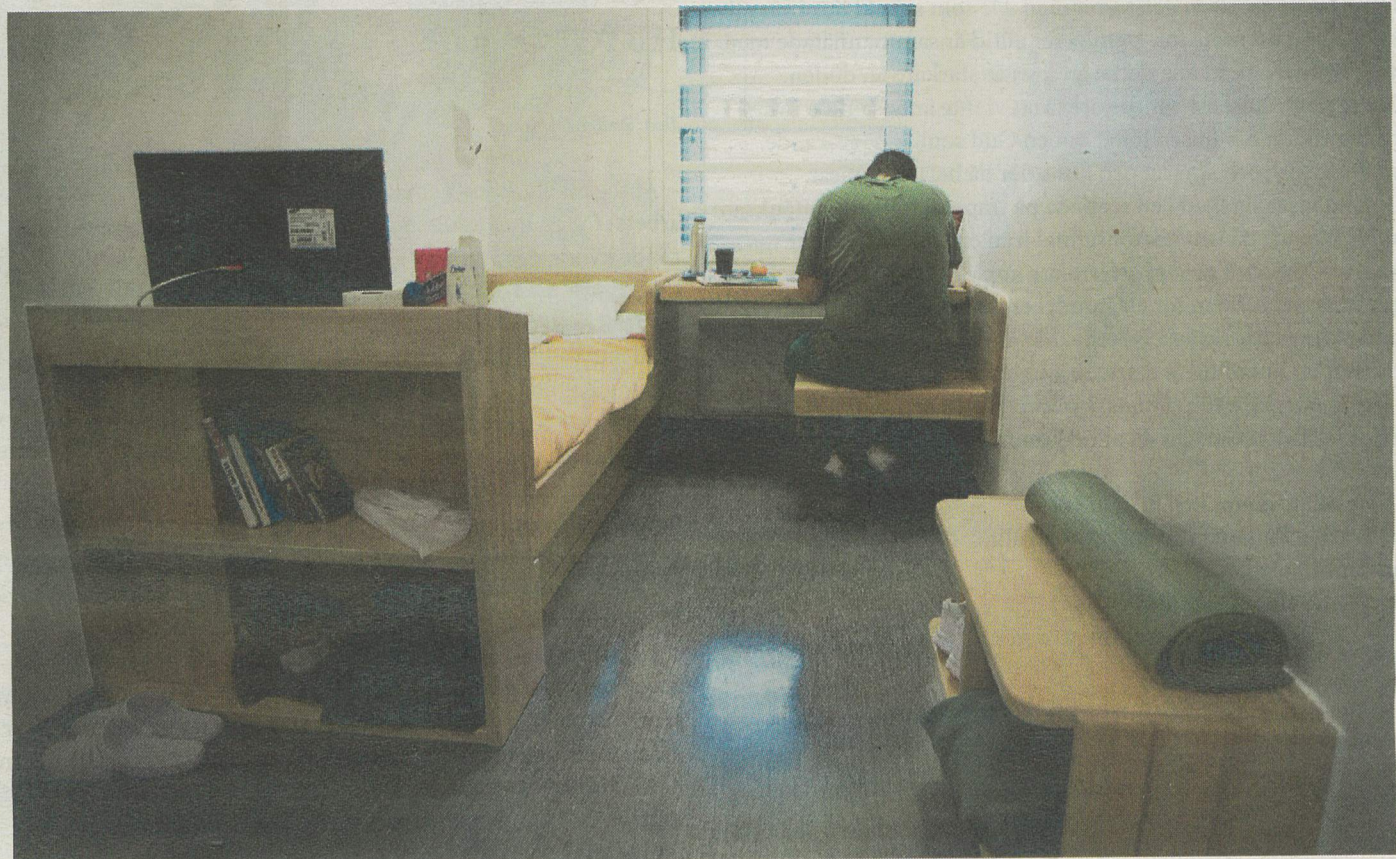

Foto: Kriminalvården

Det ryms mycket ensamhet och ångest innanför väggarna på häktet och många vill prata med en präst. Antingen för djupa samtal, eller bara som ett välkommet avbrott med kaffe och småprat i den enahanda tillvaron där de intagna sitter inlåsta i rummet 23 timmar per dygn.

viktigt för Lena att kunna erbjuda dem själavård och förtroliga samtal.

- Jag frågar aldrig varför de är där, utan börjar med var de befinner sig just nu så att de får prata om det som tynger dem. Jag kan i själavården använda liknelser och berättelser om Jesu liv. Det finns många frågor om etik och moral, som "finns det en djävul?". Att bena in de frågorna är viktigt för många. De har många gånger tappat bibelberättelserna, men tycker mycket om att höra dem. Jag använder ofta de enklare texterna i Barnens bästa bibel i mitt arbete, säger Lena.

Alla dessa förtroenden och tunga berättelser, hur påverkar det dig som människa?

- Jag blir nog mer ödmjuk i insikten om att livet är så skört. Det är en sådan tunn linje mellan att snubbla i livet, eller att klara sig. Vi som är privilegierade förstår inte den här världen. Jag blir lite ledsen över att det blir en bild av att de som sitter på häktet är onda människor. De har begått onda handlingar, men det är ofta spännande, kreativa och fina personer. Synen blir ofta så svartvit, men livet är mer nyanserat än så.

Pengar och status lockar

Lena nämner fattigdom, svåra uppväxter

och narkotikamissbruk som förklaringar till att vissa hamnar i kriminalitet. Men också längtan efter pengar och status. Tuffa tider kan göra att fler lockas att ta steget att begå brott för att lösa en desperat situation.

Hög säkerhet

- Mat och lån blir dyrare. Fler kanske tackar ja till stora summor pengar för att utföra en tjänst för att kunna köpa mat till barnen. Man ska inte försvara handlingarna, men det är människor bakom de här valen och det kan finnas en förklaring, säger Lena.

Många berättar att de upplever sig svikna av samhället, att de inte klarat skolan och inte fått stöd. Men bland de intagna finns även de som haft en god uppväxt, men ändå hamnat snett. *Uppstår det situationer i ditt arbete där du blir rädd?*

- Nej, jag är nog mindre rädd här än till exempel ute på stan. Här är de intagna drogfria. Det är en otroligt hög säkerhet, så jag är aldrig rädd. Men det kan vara jobbigt att möta den smärta som finns och att bygga förtroende. Många är tilltufsade av polis, socialtjänst, myndigheter och skola. Det finns en hård attityd.

Lena betonar vikten av att sprida hopp

hos de intagna, och att aldrig överge tron på att förändring är möjlig.

- Jättemånga vill ändra livsstil. Men det är inte så lätt att bryta totalt med vänner och kanske familj. Det behövs många goda krafter och fungerande avhopparverksamhet. Alla människor vill känna gemenskap och att få höra till någonstans. Om man vill bryta så tappar man sin tillhörighet och blir väldigt ensam.

Slitsamt liv som kriminell

Lenas största utmaning är att hinna med och räcka till för de stora behov av möten och samtal som finns inne på häktet och försöka ge dem nycklar och möjlighet att fundera vidare. En så enkel fråga som att be dem fundera på hur de vill att deras liv ska se ut om fem år kan vara en aha-upplevelse. Enligt Lena finns hos de intagna alltid ett stråk av längtan efter det vardagliga. Att leva som kriminell är slitsamt.

- Jag försöker ge ett ljus i mörkret och vara Guds redskap. Vi måste fortsätta tro på hoppet, och att för Gud är ingenting omöjligt. I mitt jobb som häktespräst så får jag vara en del i att visa på Gud, och att det finns andra vägar att gå, säger Lena Bernell.

Text: Staffan Ohlson
Foto: Camilla Belusa (sid5)